

Și groapa cu răcniri sëlbatice,
 Ce 'nghite ori-ce soartă 'n ea,
 Imi spuse vorbele dramatici
 Ce vor trăi în mintea mea :

„Rotunjii sinii de altă dată,
 „Intrebătorule ocult,
 „Și buzele de albă fată
 „Ce sërutară-atât de mult,

„Aceste flori așa iubite
 „Pe-al voluptății căpătéiū,
 „In fundul groapei sunt menite
 „Së putrezească mai ântéiū.

„Cât despre suflet, mai trăiește?
 „E corpul singur pieritor?
 „Së spunem oare că plutește
 „De-asupra morții 'nvingător?

„Ori cum ar fi, o crudă pace
 „O află 'n mine rău și bun :
 „Cadavrul e un mort ce tace
 „Durerile ce 'l descompun! (1)

Al. A. Macedonski

P. L. COURIER

TĂETORII DE LEMNE DIN CALABRIA

(Scrisoare)

Imi scrii rar, scumpă verișoară : faci bine ; m'aș obicinui cu scrisorile dese, și n'aș mai putea să sufer întârziere. Totuși, sunt supërat, blândețea ți nu mă liniștește. Cum, verișoară, în trei ani, numai de două ori să 'mă scrii ! În adevër, domnișoară. . Dar ce fac ! dacă te-aș certa, nu 'mă-aï scrie nici atâta ; deci te ert, temându-më de mai-rëu.

Da, negreșit, îți voi povesti întâmplările mele, bune și rele, triste și vesele ; pentru că întimpin și de unele și de altele. *Laissez-nous faire*, verișoară, *on vous en donnera de toutes les façons*. Acesta e un vers din La Fontaine ; întreabă și pe Voisard. „Doamne ! 'mă veï zice, am

(1) Această teorie a fost emisă de d. Macedonski cu mult 'nainte de a 'și scrie d. Rollinat admirabila poezie. (Vezi *Capitole filosofice*) Ignoranții de la o broșură pseudo literară, *Contimporanul* din Iași, aū făcut mare zgomot la acea epocă, izbind în d. Macedonski și trimetându'l la scoală. Astăzi, d. Macedonski, trebuie în tot cazul, să fie trimis la scoală în tovărășie cu un tënër ca Rollinat, deja fruntaș în literatura franceză. — *Nota Redacției*.

citit pe La Fontaine; știu ce este *le Curé et le Mort*.“ Eî bine! iartă-mă. Ziceam dar că întâmplările mele sunt felurite, dar cu toatele curioase și interesante; e o plăcere a le asculta, și 'mă închipuiesc că e și mai mare plăcerea de a 'ți le povesti. Într'o zi vom începe această eșperiență la gura sobei. Am de povestit o iarnă 'ntreagă. Am cu ce să 'ți fiu de urât. și prin urmare, să 'ți fiu plăcut, fără vanitate, tot timpul acela; cu ce să te 'nduioșez, să te fac să rîzi, să te sperii, să te adorm. Dar ca să 'ți le scriu pe toate, ah! negreșit că glumești: nici D-na Radcliffe n'ar fi 'n stare. Totuși știu că nu 'ți place să fii refuzată, și fiind-că sunt îndatoritor, or ce s'ar zice, iată, până atunci, o probă din istoria mea; dar ia seama că e cam posomorită. N'o citi când te'î culca; o s'o vizezi, și pentru nimic în lume n'aș dori să 'ți cauzez vise neplăcute. Într'o zi, călătoriam prin Calabria Țară de oameni răi, cari, după credința mea, nu iubesc pe nimeni, și urăsc mai cu seamă pe Francezi. Să 'ți spuî pentru ce, ar fi să îndrug multe; e destul că ne urăsc de moarte, și că 'ți petreci foarte rău de cazî în mâinile lor. Aveam tovarăș pe un tîner cu o figură. . pre legea mea, ca a domnului acela pe care 'l vîzurăm la Raincy; 'ți-aduci a-minte? și poate că mai bine încă. Nu spuî aceasta pentru ca să te interesez, dar pentru că e adevărat. Prin acești munți, drumurile sunt prăpăstii; caii mergeau cu mare greutate; tovarășul meu mergînd înainte, o cărare ce 'î păru mai lesnicioasă și mai scurtă ne făcu să rătăcim. Greșala era a mea; se putea să mă 'ncrez unei minți de douăzeci ani? Căutarăm toată ziua drumul prin desișul acelor păduri; dar cu cât căutam, cu atît mai mult ne rătăciam. și era noapte 'ntunecoasă de tot, când dederăm peste o casă și mai întunecoasă. Intrarăm într'însa, deși cu oare-care bănueli; dar ce era să facem? Acolo găsim o familie întreagă de cărbunari la masă, la care, de la întăiul cuvînt, ne și poftiră. Tînerul meu nu așteptă rugăciuni: iută-ne mîncînd și bînd, cel puțin el; căci eu cercetam locul și fețele găzduitorilor. Găzduitorii aveau înfățișarea de cărbunari; dar casa, ai fi luat-o drept arsenal. Erau într'însa numai pușci, pistoale, săbii, cuțite, cuțitoaie. Toate astea nu 'mî plăcea, și vedeam bine că și eu nu eram plăcut. Tovarășul meu din contră: era ca și al familiei, rîdea, spunea cu ei, și printr'o nedibăcie pe care ar fi trebuit s'o prevîz (dar ce vrei! dacă a fost scris ..) spuse dintr'o dată de unde veniam, unde ne duceam, cine eram; Francezi, închipuiește'ți! la inamicii nostri cei mai inverșunați; singuri, rătăciți, departe de -or ce ajutor omenesc! Și pe urmă, pentru a nu lăsa de-o parte nimic din ceea ce putea să ne pearză, făcu pe bogatul, promise acelor oameni pentru cheltnială, și pentru călăuzele de a doua zi dimineața, tot ce voiră. În urmă, vorbi de geanta lui, rugându'î să aibe grije s'o așeze la căpătîiul patului său: nu voia altă pernă de cât pe aceea. Ah! tinerețe! tinerețe! cât de plîns îți este vîrsta! Verișoară, crezură că ducem cu noi diamantele coroanei: tot ce era în cea geantă și care 'î cauza atîta îngrijire, era scrisori, și nimic mai mult.

Dupe masă, ne lăsară singuri; gazdele se culcau jos, noi în camera de sus unde am mîncat; un pat suspendat la vre-o șapte-opt picioare spre tavan, unde te urcai cu scara, era locul nostru de culcare, un fel de cuib, în care te virai tîrîndu-te pe subt niște podele încărcate cu proviziuni pentru tot anul. Tovarășul meu se cățără singur și se culcă somnoros, cu capul pe geanta-î prețioasă. Eu, hotărât a veghea, aprinsei focul bine și stam lângă el. Mai 'ncepeam a mă mai liniști, când, tocmai când mă gîndiam că nu mai e mult până la ziuă, auzii de desubtul nostru pe gazdă și femeia lui vorbind și certîndu-se; și ascultînd prin cămin, care comunica cu cel de jos, auzii bine pe bărbat zicînd: *Eî bine! în sfârșit, să ne 'nșelegem; să'î tăiem pe amîndoi?* La care femeia rîspunse: *Da. Și nu mai auzii nimic.*

Ce să'î mai spuî? Rămăsei de nici nu mai puteam respira, corpu'mî era rece ca marmora; de m'ai fi vîzut, n'ai fi știut de eram mort sau viu. Doamne! când mă gîndesc și-acum!.. Amîndoi, mai fără arme, în protiva a doi-spre-zece sau cinci-spre-zece cu tot atâtea arme! Și

tovarășul meu mort de somn și de oboseală! Să 'l strig, să fac zgomot, nu 'ndrăsniam! să fug singur, nu puteam; fereastra nu era 'naltă, dar jos, doi câini groaznici urlând ca lupii... În chipuște-ți, dacă poți, în ce încurcătură eram. Dupe un sfert de ceas, care fu lung, auz pe cine-va pe scară, și prin crăpăturile ușei, văz pe tatăl, cu lampa 'ntr'o mână și în cealaltă cu un cuțit mare. El se urca, nevasta dupe el; eu dupe ușe. Deschise; dar până a nu intra, lăsa lampa jos și veni femeia s'o ia; pe urmă intră cu picioarele goale, și ea, de afară, îi zicea cu gura jumătate, astupând cu degetele lumina prea mare a lămpii: *Încet, umblă 'ncet!* Când ajunge la scară, se urcă, cu cuțitul în dinți, și, ajungând la înălțimea patului, bietul ténér dormia 'ntins cu gâtul descoperit, — într'o mână 'și luă cuțitul și cu cealaltă... Ah! verișoară... Apucă o șuncă ce era atârnată de o grindă, taie o bucată bună, și se retrase cum a venit. Ușa se 'nchide, lampa se duce, și eu rămâi pe gânduri.

Îndată ce se luminează de zio, toată familia, cu zgomot mare, veni să ne deștepte, dupe cum le spusese de cu seara. Se aduce masa, se servește un dejun foarte curat și foarte bun, te încredințez Printre mâncări erau doi claponi, dintre cari, zicea gazda, unul trebuia să 'l mâncăm și pe celălalt să 'l luăm la drum. Văzând claponii, înțelegi în sfârșit ce vrea să zică acele vorbe teribile: *să 'i tăiem pe amândoi?* și crez, verișoară, că ai destulă pătrundere ca să ghicești acum și d-ta ce însemnau ele.

Verișoară, nu povesti nimănui această istorie. Mai întâi pentru că, dupe cum vezi, nu prea joc în ea un rol așa de frumos, și pe urmă o să-ți strică efectul. În adevăr, nu te lingușesc; figura D-tale nu se potrivește cu aceasta istorie. Eu, fără laudă, am înfățișarea trebuincioasă povestelor înfiorătoare. Dar D-ta, vrei să povestești ceva? povestește lucruri cari să se potrivească cu înfățișarea D-tale: Psichea, de exemplu.

Stelian Grozea.

PLANSUL FERICIREI

POETULUI A. L. A. MACEDONSKI

Dacă-ași ști că e un suflet
Care plânge pentru mine,
Dacă-aș ști că sunt și inimă
Ce 'mă doresc și mie bine;
O! atunci mi-aș zice vesel:
,Plângi, poete fericit,
,Că 'n această lume neagră
,Ești și tu compătimit!'

Când ai ști că pe-a ta buză
E un zîmbet de iubire
Și că une ori, copilă,
Mai gândești l'a mea simțire;
O! Atunci mi-ași zice vesel:
,Plângi, poete fericit,
,Că'n această lume falsă
,Ai putut să fii iubit.'